



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 245/2010-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. júna 2010 predbežne prerokoval sťažnosť P., K., zastúpenej advokátkou JUDr. E. P., Advokátska kancelária, Ž., vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Er 3/2003 a jeho uznesením z 27. novembra 2009 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť P., K. o d m i e t a .

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. mája 2010 doručená sťažnosť P., K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivý proces

zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Er 3/2003 a jeho uznesením z 27. novembra 2009.

Z predloženej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v označenom exekučnom konaní ako povinná. V exekučnom konaní bolo vydané poverenie na vykonanie exekúcie č. 5613 015199 z 13. marca 2003.

Po vydaní a doručení upovedomenia o začatí exekúcie sťažovateľka podala v zákonnej lehote námietky, ktoré však okresný súd uznesením č. k. 11 Er 3/2003-55 z 13. júna 2008 zamietol.

Uznesením okresného súdu č. k. 11 Er 3/2003-65 zo 4. februára 2009 bol ďalším výkonom exekúcie poverený súdny exekútor JUDr. T. B., B., ktorý 9. apríla 2009 vydal exekučný príkaz na vykonanie exekúcie prikázaním inej peňažnej pohľadávky voči dlžníkovi sťažovateľky.

Sťažovateľka 16. apríla 2009 doručila okresnému súdu návrh na odklad výkonu exekúcie a zároveň aj návrh na zastavenie exekúcie.

Poverený súdny exekútor 23. júna 2009 oznámil okresnému súdu skončenie exekúcie vymožením pohľadávky, jej príslušenstva i trov exekúcie, ku ktorému došlo 12. júna 2009, a zároveň vrátil poverenie zo 4. februára 2009.

Okresný súd rozhodol o návrhoch sťažovateľky zo 16. apríla 2009 po podaní urgencie (6. júla 2009) a sťažnosti na postup súdu (26. októbra 2009) uznesením č. k. 11 Er 3/2003-87 z 28. októbra 2009 tak, že jej návrhy zamietol. Sťažovateľka napadla predmetné uznesenie odvolaním, na základe ktorého okresný súd uznesením z 27. novembra 2009 sp. zn. 11 Er 3/2003 jej návrh na odklad exekúcie, ako aj návrh na zastavenie exekúcie zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd poukázal na skutočnosť ukončenia exekúcie vymožením pohľadávky, pričom konštatoval, že *„za daného stavu, keď podľa oznámenia súdneho exekútora bola exekúcia dňa 12.6.2009 skončená, ... a vzhľadom na to, že v zmysle §-u 61 Exekučného poriadku navrátenie veci do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené, súd už nemá inej právnej možnosti ako návrh na odklad exekúcie, ako aj návrh na zastavenie exekúcie, z dôvodu ukončenia exekúcie zamietnuť“*. Toto uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 7. decembra 2009.

Sťažovateľka doručila Krajskej prokuratúre v Banskej Bystrici (ďalej len „krajská prokuratúra“) podnet z 20. januára 2010 na podanie mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „mimoriadne dovolanie“). V odpovedi na podnet prokurátor krajskej prokuratúry konštatoval, že *„postup súdu, keď rozhodol o... návrhoch na odklad výkonu exekúcie a zastavenie exekúcie po tom, čo bola exekúcia skončená vymožením pohľadávky nie je možné považovať za správny z dôvodu, že o návrhu nerozhodol včas a aj z hľadiska formulácie rozhodnutia, lebo konanie o ňom mal pre nedostatok podmienok na vydanie rozhodnutia v čase rozhodovania zastaviť“*. Zároveň však uviedol, že *„náprava podaním mimoriadneho dovolania nie je prípustná, lebo prípadné zrušenie napadnutého uznesenia by Vám ako povinnému v exekučnom konaní neprinieslo priaznivejšie postavenie, lebo exekúcia už bola skončená a výsledok exekúcie vzhľadom na ustanovenie § 61 Exekučného poriadku už nie je možné zmeniť“*. Podnet sťažovateľky bol tak odložený.

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľka vyjadrila názor, že okresný súd konal v jej veci *„od počiatku v rozpore s platným právom. Ustanovenie § 57 ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku... umožňuje súdu zastaviť exekúciu z úradnej moci, ak táto postihuje veci alebo práva, ktoré sú vylúčené z exekúcie alebo nepodliehajú exekúcii podľa tohto zákona alebo podľa osobitného predpisu.*

*S odkazom na citované ustanovenie bolo povinnosťou OS v ZH exekúciu Ex 33/2009 zastaviť v časti týkajúcej sa majetku štátu, ktorý nepodlieha exekúcii už v roku 2008 a to v rámci konania o námietkach. Súd zostal nečinný. Nekonal vo veci, ani po podaní návrhu na zastavenie exekúcie a návrhu na odklad výkonu exekúcie (04/2009), hoci mal vedomosť, že súdnemu exekútorovi bolo poverenie na výkon práva vydané. V dôsledku takéhoto postupu OS v ZH nám vznikla ujma vo výške 618,04 eur, ktorú súdny exekútor zadržal zo zdravotného poistenia našich klientov a použil na úhradu pohľadávky oprávneného v EX 33/2009.“*

Podľa sťažovateľky *„okrem prietahov v konaní OS v ZH aj nesprávne rozhodol, keď po skončení veci zo strany exekútora, zamietol náš návrh na zastavenie exekúcie“*.

Sťažovateľka v závere svojej sťažnosti navrhla, aby po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd takto rozhodol:

*„1. Právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov priznané Ústavou SR (čl. 48 ods. 2) v konaní 11Er/3/2003 na OS v ZH bolo porušené.*

*2. Právo sťažovateľa na spravodlivý súdny proces zaručené Ústavou SR (čl. 46 a nasl.) a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (vyhlásený pod č. 209/1992 Zb. v platnom znení) bolo v konaní 11Er/3/2003 na OS v ZH bolo porušené.*

*3. Ústavný súd SR ruší uznesenie 11Er/3/2003 OS v ZH zo dňa 27.11.2009 a vec mu vracia na ďalšie konanie.*

*4. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi finančné odškodnenie v čiastke 2.657,96 eur, ktorú sumu je povinný vyplatiť sťažovateľovi OS v ZH do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.*

*5. Ústavný súd priznáva náhradu trov právneho zastúpenia právnej zástupkyňi sťažovateľa vo výške spolu 216,92 eur (2x úkon á 101,25 eur, 2x réžia á 7,21 eur, výdavky počítané podľa Vyhl. č. 655/2004 Z.z. v platnom znení), ktoré trovy je povinný vyplatiť k rukám advokátky OS v ZH.“*

## II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K časti sťažnosti namietajúcej porušenie práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v označenom konaní okresného súdu ústavný súd poukazuje na ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie

tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde neumožňuje (napr. m. m. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, III. ÚS 14/03).

Ústavný súd z príloh sťažnosti zistil, že uznesenie okresného súdu, ktorým bolo ukončené konanie o návrhoch sťažovateľky doručených tomuto súdu 16. apríla 2009, nadobudlo právoplatnosť 7. decembra 2009. Sťažovateľka sťažnosť adresovala ústavnému súdu 20. mája 2010, teda zjavne po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty. Rovnaký záver platí, aj pokiaľ ide o namietaný postup okresného súdu v predmetnom exekučnom konaní. Toto konanie skončilo v júni 2009, preto ak v ňom bol vykonaný akýkoľvek iný zásah, ktorý by bol spôsobilý porušiť sťažovateľkino právo na súdnu ochranu i jej právo na spravodlivé súdne konanie, je zjavné, že sťažnosť podaná na poštovú prepravu 20. mája 2010 je oneskorene podaná. Ústavný súd tak v tejto časti predmetnú sťažnosť odmietol ako oneskorene podanú.

Ústavný súd navyše poznamenáva, že z odôvodnenia predbežne prerokovanej sťažnosti vyplýva, že podľa názoru sťažovateľky je potrebné v jej prípade počítať lehotu podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde od doručenia oznámenia krajskej prokuratúry o spôsobe vybavenia jej podnetu na podanie mimoriadneho dovolania. Sťažovateľka tak považovala sťažnosť za podanú včas, pretože „o vybavení nášho podnetu na mimoriadne dovolanie sme sa dozvedeli dňom jeho doručenia t. j. 31.03.2010...“.

Ústavný súd sa nestotožňuje s takouto konštrukciou, pretože deň doručenia oznámenia krajskej prokuratúry o odložení jej podnetu na podanie mimoriadneho dovolania nie je dňom, keď sa sťažovateľka mohla o zásahu do jej označených práv dozvedieť. Svedčí o tom i fakt uskutočnenia podnetu na podanie mimoriadneho dovolania samotnou sťažovateľkou (20. januára 2010), ktorý dokazuje, že o zásahu do svojich práv už v tom čase musela vedieť. Deň možnosti vedomosti o zásahu do práv zaručených sťažovateľovi čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno a priori zamieňať s dňom, keď sťažovateľovi bolo oznámené ktorýmkoľvek štátnym orgánom konštatovanie o porušení jeho práv.

Navyše, ústavný súd dodáva, že podľa jeho stabilizovanej judikatúry na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania

neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor Slovenskej republiky nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora Slovenskej republiky rozhodnúť o tom, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05, I. ÚS 43/07).

Mimoriadne dovolanie tak nemožno považovať za účinne poskytnutý prostriedok nápravy práv zaručených sťažovateľke čl. 127 ods. 1 ústavy, preto zachovanie dvojmesačnej lehoty na podanie predmetnej sťažnosti z dôvodu realizácie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania neprichádza do úvahy.

K časti sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov postupom okresného súdu v označenom exekučnom konaní sa ústavný súd opätovne obracia k svojej ustálenej judikatúre (napr. I. ÚS 34/99, II. ÚS 32/00, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 109/03), podľa ktorej sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03).

Je zjavné, že v čase doručenia sťažnosti sťažovateľky ústavnému súdu (24. mája 2010) už v konaní okresného súdu o jej návrhoch na odklad výkonu exekúcie a na zastavenie exekúcie nemohlo dochádzať k žiadnym prietahom, pretože toto konanie bolo v tom čase už právoplatne ukončené (7. decembra 2009), a došlo tak aj k odstráneniu

stavu právnej neistoty sťažovateľky. Ústavný súd preto predloženú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky (návrh na zrušenie napadnutého uznesenia okresného súdu, návrh na priznanie primeraného „odškodnenia“) už nezaoberal. Rovnako tak nepovažoval ústavný súd za potrebné odstraňovať nedostatky v splnomocnení vystavenom pre právnu zástupkyňu sťažovateľky.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2010